

Posudek na soutěžní práci Bc. Veroniky Leškové Obyvatelstvo vesnice Všemily v raném novověku. Mikrostudie poddanského obyvatelstva na panství Česká Kamenice v letech 1556-1713

Práce Veroniky Leškové navazuje na výzkumy, které probíhají v Čechách od 90. let v návaznosti na zahraniční odborné diskuse a snaží se nově analyzovat hospodářské a sociální poměry na venkově v raném novověku, někdy s přesahem do 19. století. Jejich charakteristickým rysem je spojení sociálněhistorických, demografických a antropologických přístupů a s tím související kombinace kvantitativních a kvalitativních metod, jakož i soustředění na malé kolektivity, umožňující hluboký ponor do jejich života v minulosti. Takovýto přístup zvolila i autorka předkládané soutěžní práce, zaměřené na severočeskou protoindustriální vesnickou lokalitu na Českokamenicku. Pramennou základnu její práce tvoří především matriky, pozemkové knihy a soupisy poddaných. Autorka přitom vychází ze znamenité znalosti naší i zahraniční literatury, z níž si bezpečně osvojila základní metodické přístupy a techniky a dokázala je aplikovat na dějiny zvolené lokality. Její sociální a demografický vývoj nestuduje komplexně, to by bylo probakalářskou prací, z níž vychází, časově příliš náročné, ale zvolila pět navzájem velmi úzce souvisejících problémových okruhů, tj. institut čelední služby, sňatkový věk, sňatkové migrace a majetkoprávní transfer, vesměs problémy, které jsou široce diskutovány v naší i zahraniční odborné literatuře v rámci studia dějin rodiny. Jejich zkoumání je ovšem časově i metodicky mimořádně náročné, autorce se ale podařilo velmi úspěšně s úkolem vypořádat. Práce je promyšlená, dobře strukturovaná, je přitom psána kultivovaně. Autorka bezpečně překonala nástrahy odborných pojednání zvoleného typu, neupadá ani do statistické samoučelnosti, ani do esoterického pseudovědeckého stylu, kterým se vyznačují některé práce tohoto zaměření. Její výsledky jsou cenným příspěvkem k dějinám našeho venkova i k dějinám rodiny obecně. K práci nemám žádné zásadní kritické připomínky, jen bych poznamenal, že v bibliografii postrádám monografii Šárky Nekvapil Jiráskové zaměřenou ke stejné problematice, která vyšla na podzim 2019. Chápu, že z časových důvodů se s ní již autorka nemohla důkladněji zabývat, ale bibliograficky podchycena býti mohla. To však je jen drobná vada na kráse na vynikající práci, podstatně překračující po mém soudu nároky na práci bakalářskou. Jako kvalifikační práci bych ji hodnotil výborně.

V Praze 1. dubna 2020.

Prof. PhDr. Eduard Maur, CSc.

